

D.1712

S A Y I 3 • 1 9 9 9

İslâm

Araştırmaları

Dergisi

TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

VEFEYÂT

Abdurrahman Gürses (1909-1999)

1325 (1909) yılında Hendek'e bağlı Soğuksu köyünde doğdu. Hızını babası Said Efendi'nin yanında tamamladıktan sonra Hendek'e giderek Hafız Abdurrahman Efendi'den talim okudu. 1922 yılında İstanbul'a gitti. Ayasofya yakınlarındaki Soğukkuyu medresesine intisap ederek oradan mezun oldu ve Hendek'e geri dönüp burada çeşitli hizmetlerde bulundu. 1934 yılında tekrar İstanbul'a giderek Üsküdar Selimiye Camii imam-hatibi Fehmi Efendi'den kıraat tahsil etti ve 1937 yılında hocasından bu ilimde icazet aldı.

1939 yılında Fatih Mihrimah Camii'nde ilk resmi görevine başlayan Gürses Hoca, bir ay sonra da Teşvikiye Camii imam-hatipliğine tayin edildi. 1944 yılında Beyazıt Camii imam-hatipliğine getirildi ve bu görevde iken aynı camideki Kur'an kursunda çok sayıda hafız yetiştirdi. 1979 yılında emekli olduktan sonra Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı İstanbul Haseki Eğitim merkezinde açılan ilm-i kıraat (aşere, takrib, tayyibe) kursunda İstanbul tariki üstadı olarak göreve başladı. Burada Mısır tariki üstadı merhum Mehmet Rüştü Aşıkkutlu hoca ile beraber çalıştı. Gönenli Mehmet Efendi'nin vefatından sonra Reîsü'l-kurrâ oldu. Bütün ömrü Kur'an'a ve onun tahsiline hizmet etmekle geçen Abdurrahman Gürses'in hastalığı 1998 yılında ağırlaştı ve yatağa düştü. 11 Ağustos 1999 Çarşamba günü Hakk'ın rahmetine kavuşan Hocaefendi uzun yıllar ders verdiği Beyazıt Camii'nin hazinesine defnedildi.

Abdurrahman Gürses kıraat ilminde Türkiye'de kendi kuşağının son halkasıdır. Aşere'yi takrib seviyesinde hıfzetmiş ve cem' metoduyla bu ilmi yıllarca tedris etmiştir. Fevkalâde dik ve güzel sesiyle okuduğu mihrabiyeleri dinlemek için uzak yerlerden gelenler, cemaati içinde bir yekun teşkil ederdi. Tilavetindeki kendine has üslûbuyla Türk hafızlarının ağızında genellikle incelen bazı kalıpları aslına yakın bir ölçüde korumayı başarmıştı. Kur'ân-ı Kerîm'i tedris ederken ve imtihan meclislerinde dinlerken onun canlı ve içten okunması konusunda hassasiyet gösteren hocaefendi birçok uluslararası yarışmada jüri üyeliği yapmış ve çeşitli ülkelerde Türkiye'yi temsil

etmiştir. Hayatının sonlarında hastalığı ağırlaştığında bilinci kaybolduğu halde Kur'an tilavetini farkediyor, anlıyor, hatta düzeltebiliyordu.

Abdurrahman Gürses meslekî vekarı, güzel ahlâk ve edebiyatla de daima ön planda oldu. Kibir ve gururla vekarı karıştırdı zaman zaman onu eleştirenler ve mağrur olduğunu söyleyenler olmuştur. Hiç şüphe yok ki bunlar, onun talebelerine dahi kendi eliyle ikram etmekten ve gerektiğinde onların hizmetinde bulunmaktan zevk aldığını bilmeyenlerdir. Aslında o gerçekten mütevazı, cömert ve temiz giyinen bir alimdi. Bembeyaz sarığına en küçük bir leke sürmeden bu dünyadan göçüp gitti. Allah rahmet eylesin.

Tayyar Altıkulaç